

ส่วนที่ 3 ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

- ผู้สอบบัญชีประจำปี 2562** นางสาวกรรณิการ์ วิภาณุรัตน์
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 7305 โดยบริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด
แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข (มีวรรคเน้น)
- ผู้สอบบัญชีประจำปี 2561** นางสาวกรรณิการ์ วิภาณุรัตน์
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 7305 โดยบริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด
แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข (ไม่มีวรรคเน้น)
- ผู้สอบบัญชีประจำปี 2560** นายจิโรจ ศิริโรโรจน์
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 5113 โดยบริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด
แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข (ไม่มีวรรคเน้น)

สรุปรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี

บริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ได้ตรวจสอบงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของ บริษัท อีเทอเนล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานรายงานทางการเงินได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยมีวรรคเน้น

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพในการตรวจสอบ งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบันได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบ งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็น ทั้งนี้ไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

การด้อยค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

กลุ่มบริษัทต้องมีการทดสอบการด้อยค่าของบัญชีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและบัญชีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ตามหมายเหตุ ข้อ 12 และ 13 ที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน การทดสอบการด้อยค่านี้มีนัยสำคัญต่อการตรวจสอบ เนื่องจากกลุ่มบริษัทมียอดตามบัญชีสุทธิก่อนค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวน 567.74 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.49 ของสินทรัพย์รวม ผู้บริหารจึงใช้ดุลยพินิจในการประเมินค่อนข้างมาก ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อสมมติซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงตามสภาพทางเศรษฐกิจ และภาวะตลาดในอนาคต

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้าได้ปฏิบัติดังนี้

- ทดสอบความครบถ้วนของสินทรัพย์ในงบการเงินโดยการตรวจสอบกับโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ในที่ดิน และรายละเอียดยอดคงเหลือที่เกี่ยวข้อง
- ตรวจสอบเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณสมบัติและความเป็นอิสระของผู้ประเมินราคาอิสระ

- ทดสอบการคำนวณการวัดมูลค่า ประเมินการด้อยค่าโดยเปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชี กับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด

จากการตรวจสอบพบว่า กลุ่มบริษัทประเมินการด้อยค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์ไว้อย่างเพียงพอ

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 24(5) ตามข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 94/2561 ระหว่างนิติบุคคลสองแห่งผู้เรียกร้อง บริษัทร่วมผู้คัดค้าน ทนทรัพย์ 1,601,599,379.65 บาท ขอให้พิทักษ์สัญญาเรียกค่าเสียหายยื่นคำเสนอข้อพิพาทเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561 ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2562 ที่ปรึกษาทางกฎหมายของบริษัทร่วมได้ยื่นคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทและข้อเรียกร้องแย้ง ให้ผู้เรียกร้องรับผิดชอบเป็นเงินจำนวน 2,011,561,522.40 บาท ผู้เสนอข้อพิพาทจัดทำคำคัดค้านข้อเรียกร้องแย้งและยื่นต่อศาลแล้ว และผู้เรียกร้องได้จัดทำคำให้การคัดค้านข้อเรียกร้องแย้งแล้ว คณะอนุญาโตตุลาการนัดพร้อมครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 คณะอนุญาโตตุลาการได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทที่น่าสืบโดยให้จัดทำและส่งคำเบิกความของพยาน คำแปลเอกสาร และบัญชีระบุพยาน ให้อนุญาโตตุลาการในวันที่ 4 สิงหาคม 2564 และนัดสืบพยานฝ่ายผู้เรียกร้องและฝ่ายผู้คัดค้าน และนัดสืบพยานฝ่ายผู้คัดค้านนัดแรกวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 การประเมินความรับผิดชอบในคดีนี้ที่ปรึกษาทางกฎหมายของบริษัทร่วมยังไม่สามารถประเมินได้ เนื่องจากยังอยู่ในระหว่างการรวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารในรายละเอียดเพื่อจัดทำคำเบิกความพยานและประเมินผลทางคดี

13.1 งบการเงินของบริษัท อีเทอเนล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานประกอบด้วยผลการดำเนินงานจากงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี โดยแสดงเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานจากงบการเงินสำหรับปี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีแล้ว ดังนี้

หน่วย: บาท

งบแสดงฐานะการเงิน	2562		2561		2560	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	46,797,649	2.84	24,723,006	1.62	3,062,324	0.22
เงินลงทุนชั่วคราว	30,700,000	1.86	75,700,000	4.96	-	-
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	5,559,318	0.34	5,327,088	0.35	4,911,914	0.35
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	37,223	0.00	43,460	0.00	31,979	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	110,358	0.01	274,364	0.02	613,315	0.04
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	83,204,548	5.05	106,067,918	6.95	8,619,532	0.62
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนในบริษัทร่วม - สุทธิ	1,043,240,537	63.37	899,976,000	58.99	804,094,021	57.84
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน-สุทธิ	342,951,071	20.83	342,951,071	22.48	355,193,003	25.55
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	135,128,519	8.21	135,185,495	8.86	140,139,556	10.08
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	41,627,607	2.53	41,566,650	2.72	82,056,642	5.90
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,562,947,734	94.95	1,419,679,216	93.05	1,381,483,222	99.38
รวมสินทรัพย์	1,646,152,282	100.00	1,525,747,134	100.00	1,390,102,754	100.00
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	132,015,321	8.02	104,862,088	6.87	27,862,849	2.00
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	241,907	0.01	1,846,371	0.12	-	-
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานใน 1 ปี	1,317,100	0.08	-	-	-	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	133,574,328	8.11	106,708,459	6.99	27,862,849	2.00
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	3,035,116	0.18	3,754,000	0.25	3,301,095	0.24
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	3,035,116	0.18	3,754,000	0.25	3,301,095	0.24
รวมหนี้สิน	136,609,444	8.30	110,462,459	7.24	31,163,944	2.24
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	2,780,000,000		2,780,000,000		2,780,000,000	
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	2,780,000,000	168.88	2,780,000,000	182.21	2,780,000,000	199.99
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้น	(562,500,000)	(34.17)	(562,500,000)	(36.87)	(562,500,000)	(40.46)
สำรองตามกฎหมาย	13,716,687	0.83	13,716,687	0.90	13,716,687	0.99
ขาดทุนสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	(721,673,849)	(43.84)	(815,932,012)	(53.48)	(872,277,877)	(62.75)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,509,542,838	91.70	1,415,284,675	92.76	1,358,938,810	97.76
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,646,152,282	100.00	1,525,747,134	100.00	1,390,102,754	100.00

หน่วย : บาท

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	2562		2561		2560	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้จากการขายและบริการ	3,363,684	59.06	5,144,719	32.16	3,466,526	54.61
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	(78,131)	1.37	(39,772)	0.25	(69,682)	1.10
กำไรขั้นต้น	3,285,553	57.68	5,104,947	31.91	3,396,844	53.51
ดอกเบียร์รับ	1,817,544	31.91	512,654	3.20	493,451	7.77
รายได้อื่น	514,529	9.03	10,339,363	64.63	2,387,487	37.61
รวมรายได้อื่นๆ	2,332,073	40.94	10,852,017	67.84	2,880,938	45.39
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	5,617,626	98.63	15,956,964	99.75	6,277,782	98.90
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(42,916,323)	753.48	(41,327,076)	258.35	(43,806,577)	690.14
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	(11,766,190)	206.58	(11,917,120)	74.50	(12,183,250)	191.94
รวมค่าใช้จ่าย	(54,682,513)	960.06	(53,244,196)	332.84	(55,989,827)	882.08
กำไร (ขาดทุน) ก่อนส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัท ร่วมต้นทุนทางการเงินและ ภาษีเงินได้นิติบุคคล	(49,064,887)	861.43	(37,287,232)	233.09	(49,712,045)	783.18
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนใน บริษัทร่วม	143,264,537	2,515.29	95,881,979	(599.38)	96,046,886	(1,513.15)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้	94,199,650	1653.86	58,594,747	(366.29)	46,334,841	(729.97)
ต้นทุนทางการเงิน	-	-	(351,764)	2.20	-	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้ ภาษีเงินได้	94,199,650	1,653.86	58,242,983	(364.09)	46,334,841	(729.97)
	(243,582)	(4.28)	(1,897,118)	0.00	(250,000)	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	93,956,068	1,649.58	56,345,865	(352.23)	46,084,841	(726.04)
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นพื้นฐาน	0.0338		0.0203		0.0166	
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	2,780,000,000		2,780,000,000		2,780,000,000	

หน่วย : บาท

งบกระแสเงินสดรวม	2562	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	93,956,068	56,345,865	46,084,841
ปรับกระทบขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)			
การปรับปรุงด้วยภาษีเงินได้	243,582	1,897,118	250,000
การปรับปรุงด้วยต้นทุนทางการเงิน	-	351,764	-
การปรับปรุงด้วยดอกเบี้ยรับ	(1,817,544)	(512,654)	(469,251)
การปรับปรุงด้วยลูกหนี้หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(229,013)	(294,801)	1,670,202
การปรับปรุงด้วยสินค้าคงเหลือ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	6,237	(19,690)	1,613
การปรับปรุงด้วยสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นลดลง	-	40,489,992	360,840
การปรับปรุงด้วยเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	273,205	50,068,462	(290,544)
ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้น และค่าตัดจำหน่าย	84,829	87,282	126,287
การปรับปรุงด้วยกำไรจากการกลับรายการค่าเผื่อการด้อยค่าที่ดิน	-	(177,221)	(2,350,671)
การปรับปรุงด้วยประมาณการหนี้สิน	26,880,028	26,880,028	26,880,028
การปรับปรุงด้วยส่วนแบ่ง(กำไร)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(143,264,537)	(95,881,979)	(96,046,886)
การปรับปรุงด้วย(กำไร)จากการขายที่ดิน	-	(9,945,716)	-
การปรับปรุงด้วยค่าใช้จ่ายตัดจ่าย	-	72,834	-
การปรับปรุงด้วยประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	900,311	452,905	673,436
การปรับปรุงด้วยขาดทุนจากการกลับรายการปรับมูลค่าสินค้า	-	8,209	(20,441)
รายการปรับปรุงจากการกระทบยอดกำไร(ขาดทุน)	(22,966,834)	69,822,398	(23,130,546)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) การดำเนินงาน			
ภาษีเงินได้รับคืน(จ่ายออก)	(1,744,997)	266,117	91,402
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) การดำเนินงาน	(24,711,831)	70,088,515	(23,039,144)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินลงทุนชั่วคราว (เพิ่มขึ้น)ลดลง	45,000,000	(75,700,000)	-
เงินสดรับจากการขายที่ดิน	-	27,231,650	-
เงินสดจ่ายจากการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(27,853)	-	-
ดอกเบี้ยรับ	1,814,327	392,281	481,030
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	46,786,474	(48,076,069)	481,030
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	18,000,000	-
เงินสดจ่ายกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	(18,000,000)	-
ดอกเบี้ยจ่าย	-	(351,764)	-
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	-	(351,764)	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง) - สุทธิ	22,074,643	21,660,682	(22,558,114)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	24,723,006	3,062,324	25,620,438
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	46,797,649	24,723,006	3,062,324

13.2 อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อย

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
		2562	2561	2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง Liquidity Ratio				
อัตราสภาพคล่อง	เท่า	0.62	0.99	0.31
อัตราสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.58	0.94	0.11
อัตราสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	(0.21)	1.04	(1.58)
อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	ขายเป็นเงินสด		
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน			
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	สินค้าคงเหลือมีเพียงสินค้าระหว่างปลูก		
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน			
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร Profitability Ratio				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	97.68	99.23	97.99
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน *	%	(1,528.00)	(935.70)	(1,517.17)
อัตรากำไรอื่น	%	2,515.29	599.38	1,513.15
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	48.08	(145.60)	43.81
อัตรากำไรสุทธิ	%	1,649.58	352.23	726.04
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	6.42	4.06	3.45
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน Efficiency Ratio				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	5.92	3.86	3.41
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	69.58	40.99	14.59
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.004	0.011	0.005
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน Financial Policy Ratio				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.090	0.078	0.023
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย*	เท่า	-	166.57	-
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	เท่า	(0.91)	0.91	(0.86)

* อัตรากำไรจากการดำเนินงานคำนวณจากกำไรขั้นต้นหักค่าใช้จ่ายในการขาย การบริหารและค่าตอบแทนผู้บริหาร

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมของการดำเนินธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ (Overview)

โครงการปลูกพืชเกษตร-มันสำปะหลัง

ในปี 2562 การส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในโครงการร่วมปลูกยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรยังให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการโดยบริษัทจัดสรรที่ดินให้และเกษตรกรเป็นผู้ลงทุนในการปลูก และมีการแบ่งผลประโยชน์ตามข้อตกลงที่มีร่วมกัน ดำเนินการในจังหวัดนครราชสีมาเป็นส่วนใหญ่ และ จังหวัดชัยภูมิเป็นส่วนน้อย รายได้เฉลี่ยต่อหน่วยจากผลผลิตมันสำปะหลังในแต่ละฤดูกาลผลิตไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น หากปีนั้นหากผลผลิตมีราคาดี เกษตรกรที่ปลูกพืชอื่นจะหันมาปลูกมันสำปะหลังในปีต่อไปมากขึ้น จะทำให้ฤดูกาลผลิตต่อไปมีผลผลิตออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น และมีผลทำให้ราคาซื้อขายที่ลดลงกว่าปีก่อน หรือในปีใดมีปัญหาภัยแล้งหรืออุทกภัย น้ำท่วม หรือมีโรคพืชระบาด ก็จะได้หัวมันที่ไม่เติบโตเต็มที่ มีเปอร์เซ็นต์แป้งน้อย ราคาก็ลดลงเช่นกัน ฤดูกาลปลูกในปีต่อไปจะมีจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกลดลง

ในปี 2562 บริษัทจัดสรรพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังให้แก่เกษตรกรน้อยกว่าปี 2561 ประมาณ 350 ไร่ เนื่องจากบริษัทได้ออมนายที่ดินออกไปจำนวน 850 ไร่ เกษตรกรหันมาปลูกเพิ่มขึ้นโดยทั่วไปเนื่องจากปี 2561 มันสำปะหลังมีราคาดี ผลผลิตต่อไร่ของบริษัทที่ลดลงเล็กน้อย และราคาขายเฉลี่ยต่อกิโลกรัมก็ลดลงเนื่องจากมีภัยแล้งในต้นฤดูกาลผลิต และปลายฤดูก็มีภาวะฝนชุก เกิดน้ำท่วมขัง คุณภาพหัวมันจึงมีเปอร์เซ็นต์แป้งที่ไม่สมบรมณ์

โครงการลงทุนในโรงไฟฟ้าของบริษัทร่วม-เอสเอสยูที

โรงไฟฟ้าเอสเอสยูที ซึ่งดำเนินการผลิตไฟฟ้าและไอน้ำเพื่อจำหน่ายไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และลูกค้าในนิคมอุตสาหกรรมบางปู โดยมีวัตถุประสงค์คือ ก๊าซธรรมชาติ กำลังการผลิตไฟฟ้า 2 บล็อกรวม 240 เมกะวัตต์ และไอน้ำ 60 ตัน/ชั่วโมง กระแสไฟฟ้าได้จำหน่ายให้แก่ กฟผ. 180 เมกะวัตต์ กระแสไฟฟ้าส่วนที่เหลือ 60 เมกะวัตต์ และไอน้ำ 60 ตัน/ชั่วโมง จำหน่ายให้แก่ลูกค้าผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู ซึ่งในปี 2562 มีลูกค้าซื้อไฟฟ้าจำนวน 15 ราย เพิ่มขึ้น 4 ราย และลูกค้าซื้อไอน้ำจำนวน 8 รายเพิ่มขึ้น 5 รายจากปีก่อน ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นอีกในปี 2563

ในปี 2562 เอสเอสยูที มีกำไรจากผลประกอบการเพิ่มขึ้นจากปีก่อน อันเนื่องมาจากราคาขายไฟฟ้าให้แก่ กฟผ. เพิ่มขึ้น และการปรับราคาขายได้ตามการเพิ่มขึ้นของราคาต้นทุนก๊าซธรรมชาติที่สูงขึ้น และจากการขยายฐานลูกค้าในนิคมอุตสาหกรรมที่ซื้อไฟฟ้าและไอน้ำเพิ่มขึ้นจากปีก่อน รวมถึงการแข็งค่าของเงินบาทในปี 2562 ที่ส่งผลที่ดีต่อการคืนเงินกู้ยืม และการชำระดอกเบี้ยที่เป็นเงินตราต่างประเทศไปบางส่วน อีกทั้งได้รับสิทธิประโยชน์จากบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการผลิตไฟฟ้าและไอน้ำ โดยได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิเป็นระยะเวลา 8 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากธุรกิจโรงไฟฟ้า ซึ่งได้ใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นที่ปี 3 ของผลกำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่องจากปีก่อน

ในด้านการชำระเงินค่าหุ้นสามัญของเอสเอสยูทีส่วนที่ 2 ในสัดส่วนร้อยละ 15 ให้แก่ บจก.คอม-ลิงค์นั้น บริษัทได้รับการขยายเวลาชำระเงินจนถึงวันที่ 30 เมษายน 2560 และยังคงอยู่ระหว่างการพิจารณาตัดสินใจ บริษัทพิจารณาเห็นว่าเพื่อความเหมาะสมของงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานทางการเงิน บริษัทเห็นควรต้องตั้งประมาณการรายจ่ายที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า จึงได้ประมาณการดอกเบี้ยค้างจ่ายไว้ในงบการเงินตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปัจจุบัน การชำระเงินส่วนที่ 2 ดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดหาแหล่งเงินทุนตามความเหมาะสมต่อไป

บริษัทยังคงศึกษาแสวงหาโอกาสลงทุนในธุรกิจพลังงานสะอาดเพื่อตอบสนองนโยบายพลังงานของประเทศ โดยจะเป็นธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามพันธกิจ และกลยุทธ์ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

14.1 ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร

สรุปผลการดำเนินงานสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

หน่วย : บาท

ผลการดำเนินงาน (งบกำไรขาดทุน)	2562	2561	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	%
รายได้				
รายได้จากการขายพืชผลทางการเกษตร	3,363,684	5,144,719	(1,781,035)	34.62
รายได้ดอกเบี้ย	1,817,544	512,654	1,304,890	254.54
รายได้อื่นๆ	514,529	10,339,363	(9,824,834)	(95.02)
รวมรายได้	5,695,757	15,996,736	(10,300,979)	(64.39)
ต้นทุนขายและบริการ	(78,131)	(39,772)	(38,359)	96.45
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	3,285,553	5,104,947	(1,819,394)	(35.64)
ค่าใช้จ่าย				
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(42,916,323)	(41,327,076)	(1,589,247)	3.85
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	(11,766,190)	(11,917,120)	150,930	(1.27)
รวมค่าใช้จ่าย	(54,682,513)	(53,244,196)	(1,438,317)	2.70
กำไร (ขาดทุน) ก่อนส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและภาษีเงินได้	(49,064,887)	(37,287,232)	(11,777,655)	31.59
ต้นทุนทางการเงิน	-	-	-	100.00
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	143,264,537	95,881,979	47,382,558	49.42
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	94,199,650	58,594,747	35,604,903	60.76
ภาษีเงินได้	(243,582)	(1,897,118)	1,653,536	(87.16)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	93,956,068	56,697,629	37,258,439	65.71
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น(บาท)	0.0338	0.0204		

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร Profitability Ratio	หน่วย	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		เพิ่มขึ้น (ลดลง)
		2562	2561	
อัตรากำไรขั้นต้น	%	97.68	99.23	(1.55)
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน *	%	(1,528.00)	(935.70)	(592.29)
อัตรากำไรสุทธิ	%	1,649.58	352.23	1,297.35
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	6.42	4.06	2.36

* กำไรจากการดำเนินงานคำนวณจากกำไรขั้นต้นหักค่าใช้จ่ายในการขาย การบริหารและค่าตอบแทนผู้บริหาร

ปี 2562 บริษัทมีผลกำไรสุทธิจำนวน 93.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 37.61 ล้านบาท หรือร้อยละ 66.75 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 ที่มีผลกำไรสุทธิ 56.35 ล้านบาท รายละเอียดของผลการดำเนินงานมีดังนี้

1. รายได้รวม จำนวน 5.70 ล้านบาท ลดลงจำนวน 10.30 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.39 ประกอบด้วย

1) รายได้จากการขายพืชผลทางการเกษตร-มันสำปะหลัง ในโครงการร่วมปลูกมันสำปะหลังปลูกกับเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบัวใหญ่ อำเภอปักธงชัย อำเภอดอง จังหวัดนครราชสีมา และ อำเภอชัยใหญ่ อำเภอจัตุรัส จ.ชัยภูมิ จำนวน 3.36 ล้านบาท ลดลงจำนวน 1.78 ล้านบาท หรือร้อยละ 34.62 สาเหตุจาก

- พื้นที่เพาะปลูกมีจำนวนลดลงจำนวน 354 ไร่จาก 2,649.75 ไร่ ในปี 2561 เป็น 2,295 ไร่ ส่วนหนึ่งมาจากการขายที่ดินออกในช่วงปลายปี 2561 จำนวน 849-2-98 ไร่ ส่งผลให้ได้รับส่วนแบ่งผลผลิตจากโครงการลดลงจาก 1.74 ล้านกิโลกรัม ในปี 2561 เป็น 1.51 ล้านกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ 15.05

- ผลผลิตมันสำปะหลังไม่ได้คุณภาพแป่งที่สมบูรณ์เนื่องจากภาวะภัยแล้งฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานานในช่วงต้นฤดู และจากการที่ราคาขายมันสำปะหลังมีราคาสูงในช่วงฤดูการปี 2561 เกษตรกรจึงหันมาปลูกมันสำปะหลังในปี 2562 มากขึ้นทำให้ขาดแคลนท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่สมบูรณ์ ส่งผลให้ราคาขายในปี 2562 ต่ำกว่าปีก่อน จากราคาขายเฉลี่ย 2.94 บาทต่อกิโลกรัมในปี 2561 เป็น 2.25 บาทต่อกิโลกรัม

2) รายได้อื่น ๆ จำนวนเงิน 2.33 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 8.52 ล้านบาท หรือร้อยละ 78.51 ประกอบด้วย

- ดอกเบี้ยรับ จำนวน 1.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 1.30 ล้านบาท หรือร้อยละ 254.54 เนื่องจากเงินฝากมีจำนวนเพิ่มขึ้น

- บริษัทไม่มีการขายทรัพย์สิน-ที่ดิน ในขณะที่ปี 2561 มีการขายที่ดินของบริษัท บุญเอนก จำกัด จำนวน 8 แปลง เนื้อที่ 832.75 ไร่ ที่อำเภอบัวใหญ่ จ.นครราชสีมา และของบริษัท เจริญพรพลังงาน จำกัด จำนวน 2 แปลง เนื้อที่ 17 ไร่ ที่ อ.ชัยใหญ่ จ.ชัยภูมิ

- รายได้อื่น จำนวน 0.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 0.12 หรือร้อยละ 30.71 จากการขายน้ำดิบในบ่อน้ำบนที่ดิน อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมาของบริษัท เจริญพรพลังงาน จำกัด ในไตรมาส 4 ในขณะที่ปี 2561 มีรายได้อื่นจำนวน 0.39 ล้านบาท จากการกลับรายการด้อยค่าที่ดินของบริษัท บุญเอนก จำกัด และจากการชนะคดีฟ้องร้องบุกรุกที่ดินของบริษัท เจริญพรพลังงาน จำกัด

2. ค่าใช้จ่ายรวม (ไม่รวมต้นทุนทางการเงิน) จำนวน 54.68 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 1.44 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.70 เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารที่เป็นเงินสดจากการออกจากงานของพนักงาน

3. ส่วนแบ่งผลกำไรสุทธิในบริษัทร่วม จำนวน 143.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 47.38 หรือร้อยละ 49.42 จากผลกำไรสุทธิของปี จำนวน 573.06 ล้านบาท มาจาก

- ยอดขายไฟฟ้าให้แก่ กฟผ. และยอดขายไฟฟ้าและไอน้ำให้แก่ลูกค้าในนิคมอุตสาหกรรมบางปู (IU) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.35
- เงินต้นของเงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศลดลงมีผลให้ดอกเบี้ยจ่ายลดลง
- การแข็งค่าของเงินบาทตลอดปี 2562 ส่งผลให้มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ยังไม่เกิดขึ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 414.23

4. ต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้นิติบุคคล จำนวน 0.24 ล้านบาท ลดลงจำนวน 2.01 ล้านบาท หรือร้อยละ 89.20 เนื่องจาก ปีก่อนที่มีรายการภาษีเงินได้ จำนวน 1.90 ล้านบาท จากรายได้กำไรของการขายที่ดินของบจก. บุญเอนก และ บจก.เจริญพรพลังงาน

ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

หน่วย : บาท

สินทรัพย์	31 ธันวาคม		เปลี่ยนแปลง	
	2562	2561	จำนวนเงิน	%
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	46,797,649	24,723,006	22,074,643	89.29
เงินลงทุนชั่วคราว	30,700,000	75,700,000	(45,000,000)	100.00
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	5,559,318	5,327,088	232,230	4.36
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	37,223	43,460	(6,237)	(14.35)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	110,358	274,364	(164,006)	(59.78)
เงินลงทุนในบริษัทร่วม - สุทธิ	1,043,240,537	899,976,000	143,264,537	15.92
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน-สุทธิ	342,951,071	342,951,071	-	100.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	135,128,519	135,185,495	(56,976)	(0.04)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	41,627,607	41,566,650	60,957	0.15
รวมทั้งสิ้น	1,646,152,282	1,525,747,134	120,405,148	7.89

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน Efficiency Ratio	หน่วย	รอบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		เพิ่มขึ้น (ลดลง)
		2562	2561	
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	5.92	3.86	2.06
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	69.58	40.99	28.59
อัตรากาหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.004	0.011	(0.007)

สินทรัพย์รวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 1,646.15 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 120.41 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.89 จากการดำเนินงานและได้รับส่วนแบ่งกำไรในบริษัทร่วม-เอสเอสยูที โดยมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 2.06 และอัตรากาหมุนของสินทรัพย์ปี 2562 จำนวน 0.004 เท่า และปี 2561 จำนวน 0.011 เท่า จากอัตราส่วนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในปี 2562 อัตราส่วนดังกล่าวมีส่วนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน เกิดจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมมีแนวโน้มให้ผลกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการจำหน่ายไฟฟ้าและไอน้ำให้กับ กฟผ. และลูกค้าในนิคมอุตสาหกรรม ส่วนรายได้ด้านเกษตรกรรมลดลงจากหลายปัจจัยเช่น ภัยแล้ง ขาดแคลนท่อนพันธุ์สำปะหลังที่มีคุณภาพ หัวมันสำปะหลังมีคุณภาพแปรต่ำ ส่งผลให้ราคาขายลดลง รวมถึงการจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรรมลดลง อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ปี 2561 เทียบปี 2560 มีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

1) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 46.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 22.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 89.29 จากการเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนชั่วคราวมาเป็นระยะสั้นไม่เกิน 3 เดือน เพื่อเพิ่มสภาพคล่องของการบริหารงานบริษัท

2) เงินลงทุนชั่วคราว จำนวน 30.70 ล้านบาท ลดลงจำนวน 45 ล้านบาท หรือร้อยละ 59.45 จากการจัดประเภทเงินลงทุนชั่วคราวที่มีอายุไม่เกิน 3 เดือน และบางส่วนถอนใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของบริษัท

3) ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น จำนวน 5.56 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 0.23 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.36 จากลูกหนี้สรรพากร

4) สินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำนวน 0.11 ล้านบาท ลดลง 0.16 ล้านบาท หรือร้อยละ 59.78 จากการรับคืนภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า 0.18 ล้านบาท

5) เงินลงทุนในบริษัทร่วม-สุทธิ จำนวน 1,043.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 143.26 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.92 จากส่วนแบ่งกำไรสุทธิในสัดส่วนร้อยละ 25 จากกำไรสุทธิประจำปี 2562 ของเอสเอสยูที จำนวน 573.06 ล้านบาท

6) ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ จำนวน 135.13 ล้านบาท ลดลง 0.06 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.04 เกิดจากการตัดค่าเสื่อมราคาประจำปี

สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุนของบริษัท

หน่วย : บาท

หนี้สิน	31 ธันวาคม		เปลี่ยนแปลง	
	2562	2561	จำนวนเงิน	%
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
- เงินมัดจำรับ (รอจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย)	50,000,000	50,000,000	-	0.00
- ดอกเบี้ยค้างจ่าย- บจก.คอม-ลิงค์	80,640,084	53,760,056	26,880,028	50.00
- เจ้าหนี้กรมสรรพากร	602,987	2,264,533	(1,661,546)	(73.37)
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น	1,014,157	683,870	330,287	48.30
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	4,352,216	3,754,000	598,216	15.94
รวมทั้งสิ้น	136,609,444	110,462,459	26,146,985	23.67

หนี้สินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2562 จำนวน 136.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีที่ผ่านมา 26.15 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.67 ประกอบด้วย

- การประมาณการดอกเบี้ยจ่ายค่าหุ้นเอสเอสยูทีส่วนที่ 2 จำนวน 26.88 ล้านบาท ที่เพิ่มขึ้น
- ภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี 2562 ที่ลดลงของบริษัท เจริญพรพลังงาน จำนวน 1.66 ล้านบาท
- ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานตามกฎหมายแรงงานใหม่ที่เพิ่มขึ้นจำนวน 0.60 ล้านบาท

ความเพียงพอของสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่อง Liquidity Ratio	หน่วย	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		เพิ่มขึ้น (ลดลง)
		2562	2561	
อัตราสภาพคล่อง	เท่า	0.62	0.99	(0.37)
อัตราสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.58	0.94	(0.36)
อัตราสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	(0.21)	1.04	(1.25)

สินทรัพย์หมุนเวียนรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 83.20 ล้านบาท และมีหนี้สินหมุนเวียนรวม จำนวน 133.57 ล้านบาท ทำให้มีอัตราส่วนสภาพคล่อง 0.62 เท่า ลดลงจากปีก่อน บริษัทมีสภาพคล่องในการชำระหนี้ระยะสั้นภายในปีลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน เนื่องจากประมาณการหนี้สินดอกเบี้ยค้างจ่ายสะสมเพิ่มขึ้น ทั้งนี้หนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นหนี้สินที่ยังมีความไม่แน่นอนที่ต้องชำระภายในปี โดยรวมบริษัทยังคงมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินงาน

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 24.71 ล้านบาท แหล่งเงินทุนมาจากรายได้ด้านเกษตรกรรมและขายน้ำดิบในบ่อนที่ดินอ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา และ

เงินทุนจากเงินมัดจำรอจำหน่ายหุ้นสามัญบุญเอก เป็นเงินหมุนเวียนในการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งยังคงมีความเพียงพอในการดำเนินงาน

หน่วย : บาท

ส่วนของผู้ถือหุ้น	31 ธันวาคม		เปลี่ยนแปลง	
	2562	2561	จำนวนเงิน	%
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	2,780,000,000	2,780,000,000		
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้น	(562,500,000)	(562,500,000)		
กำไร(ขาดทุน)สะสม (สำรองตามกฎหมาย)	13,716,687	13,716,687		
กำไร(ขาดทุน)สะสม (ยังไม่ได้จัดสรร)	(721,673,849)	(815,932,012)	94,258,163	(11.55)
รวมทั้งสิ้น	1,509,542,838	1,415,284,675	94,258,163	6.66

ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,509.54 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน 94.26 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.66 เป็นกำไรสุทธิเบ็ดเสร็จสำหรับปี

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน Financial Policy Ratio	หน่วย	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		เพิ่มขึ้น (ลดลง)
		2562	2561	
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.090	0.078	0.012
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย*	เท่า	-	166.57	-
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	เท่า	(0.91)	0.91	(21.03)

ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

ในปี 2562 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน จำนวน 0.090 เท่า เพิ่มขึ้นจากปีก่อน มาจากประมาณการหนี้สินดอกเบี้ยจ่าย ค่าหุ้นเอสเอสยูที่เป็นหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่ต้องชำระเมื่อบริษัทมีเงินทุนหรือแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม และหนี้สินที่เกิดจากเงินมัดจำรับตามสัญญาจะซื้อจะขายหุ้นสามัญในบจก.บุญเอก เป็นหนี้สินที่เกิดจากการรอจำหน่าย บริษัทได้บริหารจัดการสินทรัพย์ และหนี้สินให้สอดคล้องกับเงินทุนอย่างเหมาะสม

รายจ่ายลงทุน

ในรอบปี 2562 บริษัทตั้งประมาณการดอกเบี้ยจ่ายค่าหุ้นเอสเอสยูที่ในส่วนที่ 2 ตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นการระมัดระวังในการรับรู้รายจ่ายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต บริษัทจะชำระดอกเบี้ยต่อเมื่อมีแหล่งเงินทุนในการชำระค่าหุ้นส่วนที่ 2 แล้ว ซึ่งแหล่งเงินทุนในการซื้อหุ้นส่วนที่ 2 และการบริหารงานสภาพคล่องของบริษัทอาจมาจากแหล่งต่างๆ เช่น การขายที่ดินที่มีได้ทำประโยชน์ การกู้เงินจากสถาบันการเงิน การเพิ่มทุน ทั้งนี้หากบริษัทไม่สามารถหาเงินมาชำระค่าหุ้นได้ตามเงื่อนไขในสัญญาซื้อจะขายหุ้นในส่วนที่ 2 บริษัทได้มีภาระผูกพันใดๆ

ภาระผูกพันด้านหนี้สินและการบริหารจัดการภาระนอกงบดุล

ธุรกิจการเกษตร

ในฤดูกาลปลูก 2562/2563 บริษัทได้ทำบันทึกข้อตกลงโครงการร่วมปลูกพืชเกษตรกับเกษตรกรในพื้นที่ โดยมีข้อตกลงกับเกษตรกรจำนวน 407 ราย พื้นที่ 2,068.50 ไร่ ในจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดชัยภูมิ ข้อตกลงมีเงื่อนไขให้เกษตรกรมาปลูกพืชเกษตรบนพื้นที่ที่บริษัทได้จัดสรรให้ ระยะเวลา 12 เดือน เมื่อครบกำหนดการเก็บผลผลิต เกษตรกร

จะต้องแบ่งปันผลผลิตให้กับบริษัทตามข้อตกลงโครงการร่วมปลูกคือ 600-700 กิโลกรัมต่อไร่ ผลประโยชน์ที่บริษัทจะได้รับจากเกษตรกรจะมากขึ้นกับเหตุปัจจัยหลายด้าน เช่น ภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ราคาซื้อขายในขณะนั้น หากเกษตรกรที่เข้าร่วมปลูกไม่ประสบความสำเร็จในการปลูกพืช หรือเกิดการเสียหายจากภัยธรรมชาติ บริษัทจะพิจารณากว้างขวางการแบ่งผลผลิตให้เป็นกรณีๆ ไป หรือหากบริษัทต้องการขอคืนพื้นที่ที่ได้จัดสรรให้ ก็จะบอกกล่าวล่วงหน้ากับเกษตรกร จะเห็นได้ว่าภาระผูกพันตามบันทึกข้อตกลงร่วมปลูกพืชเกษตรบริษัทไม่มีความเสี่ยงด้านหนี้สินใดๆ ที่อาจเกิดขึ้น

ธุรกิจโรงไฟฟ้าในบริษัทร่วม – เอสเอสยูที

บริษัทมีภาระผูกพันตามสัญญาซื้อขายหุ้นเอสเอสยูทีในส่วนที่ 2 จำนวนร้อยละ 15 ซึ่งบริษัทคอม-ลิงค์ จำกัด ให้การผ่อนผันขยายเวลาการชำระเงินออกไปจนถึงวันที่ 30 เมษายน 2560 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาผ่อนผันไม่ต้องมีภาระดอกเบี้ยในระยะเวลาที่ได้รับการผ่อนผัน แต่บริษัทก็ได้มีการตั้งประมาณการดอกเบี้ยจ่ายไว้ในงบการเงินแล้ว

14.2 ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่จะมีผลต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานในอนาคต

ธุรกิจการเกษตร

บริษัทอยู่ระหว่างการศึกษาแสวงหาธุรกิจใหม่มาทดแทนธุรกิจการเกษตร เนื่องจากบริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายหุ้นสามัญของบริษัท บุญเอก จำกัดทั้งหมดไปเมื่อปลายปี 2561 โดยมีเงื่อนไขว่าจะโอนหุ้นให้แก่ผู้ซื้อต่อเมื่อบริษัทหาธุรกิจใหม่ซึ่งจะเป็นธุรกิจแทนมาทดแทนธุรกิจเดิมได้แล้ว และบริษัทสามารถขอขยายเวลาการโอนหุ้นไปได้คราวละ 1 ปี

ในระหว่างการขยายเวลา บริษัทยังคงให้การสนับสนุนธุรกิจการเกษตรตามข้อตกลงในโครงการร่วมปลูกมันสำปะหลังกับเกษตรกรในพื้นที่จนกว่าบริษัทจะหาธุรกิจใหม่ได้ อย่างไรก็ตามธุรกิจด้านการเกษตรยังให้ผลตอบแทนรายได้ที่เป็นกระแสเงินสดรับของบริษัทได้ในระดับหนึ่ง อีกทั้งบริษัทยังเห็นคุณค่าของการให้โอกาสเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองได้มีพื้นที่ประกอบอาชีพ

ธุรกิจโรงไฟฟ้าในบริษัทร่วม - เอสเอสยูที

โรงไฟฟ้าและไอน้ำของเอสเอสยูทียังคงมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงาน การขยายฐานลูกค้าอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปูยังคงต้องค่อยเป็นค่อยไปเนื่องจากยังมีโรงไฟฟ้าเดิมที่ยังดำเนินการอยู่จนถึงปี 2563 ทั้งนี้เอสเอสยูทีได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) แบบ Firm จำนวน 180 เมกะวัตต์ระยะเวลา 25 ปี ราคาขายต่อหน่วยเป็นไปตามที่ระบุในสัญญาซื้อขายอย่างชัดเจน อีกทั้งเอสเอสยูทีได้ทำสัญญาซื้อวัตถุดิบหลักคือ ก๊าซธรรมชาติกับ ปตท. ระยะเวลา 25 ปีเช่นเดียวกันโดยมีข้อตกลงและเงื่อนไขเช่นเดียวกันทั้งอุตสาหกรรม ดังนั้นเอสเอสยูทีจะต้องเตรียมความพร้อมในการจ่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟผ. อยู่ตลอดเวลาและยังต้องรักษาประสิทธิภาพของโรงไฟฟ้าเพื่อให้การผลิตมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหากประสิทธิภาพในการผลิตลดลงย่อมส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

ปัจจัยหลักที่จะหนุนรายได้ของเอสเอสยูทีคือความต้องการใช้ไฟฟ้าในประเทศที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจ การลงทุนในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมถึงธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เอสเอสยูทียังมีไฟฟ้าส่วนที่เหลือจากการจำหน่ายให้กฟผ. โดยทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้าและไอน้ำแก่ธุรกิจอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปูเพิ่มขึ้น จะต้องมี การที่ตั้งทีมการตลาดที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนการขาย การติดตามดูแลเอาใจใส่ และพยายามที่จะมุ่งขยายฐานลูกค้าให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด จะต้องสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับลูกค้ารายเดิมและรายใหม่ มีการผลิตกระแสไฟฟ้าและไอน้ำที่มีความเสถียร มีคุณภาพ และหากมีปัญหาจะต้องมีการตอบสนองลูกค้าอย่างรวดเร็วและทันท่วงที จะต้องบริหารต้นทุนการดำเนินงานโดยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะต้องโปร่งใส มีคุณภาพ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายซ่อมบำรุง และ

ค่าใช้จ่ายการบริหารให้มีความคุ้มค่าที่สุด แต่หากเศรษฐกิจขยายตัวน้อย หรือไม่ขยายตัว หรือหดตัว ซึ่งอาจจะมีผลต่อผู้ดำเนินธุรกิจในนิคมอุตสาหกรรมบางปูที่จะลดการใช้ไฟฟ้าและไอน้ำได้

นอกจากนี้เอสเอสยูที่ยังได้รับสิทธิประโยชน์จากบัตรส่งเสริมการลงทุน ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิเป็นระยะเวลา 8 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากธุรกิจโรงไฟฟ้า ซึ่งเริ่มใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี 2560